



184

1865-1876

V. A bűn szaporodása

1865 A bűn bünt szül; az azonos cselekedetek ismétlése viciumot gerjeszt. A viciumból perverz hajlamok fakadnak, melyek elhomályosítják a lelkiismeretet és megrontják a jó és rossz konkrét értékelését. Így a bűn sokasodni és erősödni akar, de az erkölcsi érzéket nem tudja gyökeréig lerombolni.

1866 A viciumokat szembe lehet állítani az ellentétes erényekkel, vagy vissza lehet vezetni őket a főbűnökre, melyeket a keresztény tapasztalat Szent Johannes Cassianus és Nagy Szent Gergely nyomán különböztetett meg. Főbűnöknek nevezzük ezeket, mert más bűnök és más viciumok fakadnak belőlük. Ezek a kevélység, a fősvénység, az irigység, a harag, a bujaság, a torkosság és a jóra való restség (vagy lustaság).

1867 A katechetikai hagyomány emlékeztet arra is, hogy vannak "égbekiáltó bűnök" is. Az égbe kiáltanak: Ábel vére; a szodomaiak bűne; az egyiptomiaktól elnyomott nép kiáltása; a jövevények, özvegyek és árvák jajgatása; a bérmunkással szemben elkövetett igazságtalanság.

1868 A bűn személyes cselekedet. Ezen felül felelősséggel tartozunk mások által elkövetett bűnökért is, amikor együttműködünk velük:

- közvetlen és szándékos részvétellel;
- parancsolva, tanácsolva, dicsérve vagy jóváhagyva;
- palástolva vagy meg nem akadályozva, bár kötelességünk volna megakadályozni vagy föltárni;
- pártolva azokat, akik elkövetik a bűnt.

1869 Így a bűn az embereket büntársakká teszi, és uralomra segíti közöttük a bűnös vágyakat, az erőszakot és az igazságtalanságot. A bűnökből olyan társadalmi helyzetek és intézmények erednek, amelyek ellentétesek az isteni Jósággal. A "bűn struktúrái" a személyes bűnök kifejeződésai és következményei. Áldozataikat arra készítetik, hogy ők is bűnöket kövessenek el. Analóg értelemben "társadalmi bünt" hoznak létre.

Összefoglalás

1870 "Isten (...) minden embert az engedetlenségben fogott össze, hogy mindenkin könyörüljön."

1871 A bűn "tett vagy szó vagy vágy az örök Törvénnyel szemben". Isten megbántása. A bűn Istennel szembeni engedetlensége kiemeli Krisztus ezzel ellentétes engedelmességét.

1872 A bűn az értelemmel ellenkező cselekedet. Megsebzí a természetet és támadja az emberi szolidaritást.

1873 Az összes bűn gyökere az emberi szívben van. Fajtáit és súlyosságát elsősorban tárgyuk határozza meg.

1874 Megfontoltan, azaz tudva és akarva választani az isteni törvénnyel és az ember végső céljával súlyosan ellenkező dolgot egyértelmű a halálos bűn elkövetésével. Ez lerombolja bennünk a szeretetet, mely nélkül az örök boldogság lehetetlen. A halálos bűn, ha nem követi bűnbánat, örök halált hoz magával.

1875 A bocsánatos bűn erkölcsi rendetlenséget hoz létre, melyet a szeretettel -- amit e bűn nem olt ki -- helyre lehet hozni.

1876 A bűnök ismétlése, a bocsánatos bűnöké is, viciumokat szül, melyek közül kiemelkednek a főbűnök.